

Arctic Tiger

Οι τίγρεις μένουν στους πάγους

Στο τεύχος του περασμένου Ιουνίου είχαμε κάνει μια σύντομη αναφορά στην NATO Tiger Meet 2012 (NTM). Επιστρέφουμε με μια πληρέστερη αναφορά, περισσότερες φωτογραφίες, αλλά κυρίως με μια αναλυτικότερη ματιά στη διοργάνωση, που εκτός των άλλων τείνει να γίνει υπόθεση του αρκτικού Βορρά.

Με τη συνεργασία των Marnix Sap και Carlo Brummer - MIA5.Aero

Arctic Tiger 2012

Συμμετοχές

Μονάδα	Αεροσκάφος	Χώρα
ECE 05.330	Rafale B/C	Γαλλία
AG 51	Tornado IDS	Γερμανία
321 Jabo Staffel	Tornado ECR	Γερμανία
Flujing Sqn. 1	E-3A Sentry	NATO
31 Smaldeel	F-16A/B MLU	Βέλγιο
211 Takt. Letka	JAS-39C/D Grippen	Τσεχία
313 Sqn	F-16A/B MLU	Ολλανδία
11 Flieger Staffel	F-18C Hornet	Ελβετία
192 Filo	F-16C/D	Τουρκία
338 Skvadron	F-16A/M MLU	Νορβηγία
230 Sqn	Puma HC.1	Ηνωμένο Βασίλειο
121 ARW	KC-135R	USAF
21 Gruppo	Μόνο παρατηρητές	Ιταλία
335 Moίρα	Μόνο παρατηρητές	Ελλάδα
221 Letka	Μόνο παρατηρητές	Τσεχία
EC01.07	Μόνο παρατηρητές	Γαλλία
6 Esk.Lot.Takt.	Μόνο παρατηρητές	Πολωνία

Το 2012 ήταν η δεύτερη φορά από το 2007 που ο hovedflystasjon Orland (κύριος αεροπορικός σταθμός) της Βασιλικής Αεροπορίας της Νορβηγίας φιλοξενούσε συνάντηση NTM, τη μεγαλύτερη αεροπορική άσκηση στην Ευρώπη εδώ και μια δεκαετία, και απ'ότι φαίνεται δεν θα είναι και η τελευταία. Η αεροπορική βάση βρίσκεται κυριολεκτικά στο μέσο του πουθενά, 70 χιλιόμετρα από το Τροντχάιμ, σε μια ειδική περιοχή για τα σκανδιναβικά δεδομένα περιοχή με βαθιά φιόρδ, πολλά νησάκια και μόνιμα χιονοσκεπείς κορυφές γύρω-γύρω. Το NTM 2012 επρόκειτο, όπως είναι γνωστό, να διοργανωθεί από την Esquadra 301 «Jaguars» της Πορτογαλικής Αεροπορίας. Ήδη όμως από το φθινόπωρο του 2011 γινόταν πλέον προφανές ότι η Força Aerea Portuguesa δεν μπορούσε να σηκώσει το οικονομικό βάρος της διοργάνωσης. Έτσι οι ευήμεροντες- Νορβηγοί προσφέρθηκαν να τους αντικαταστήσουν. Με τον προϋπολογισμό της περικομμένο, η

Το βραβείο «Silver Tiger» απονεμήθηκε για 8η φορά στην ιστορία στην 31η Smaldeel (Μοίρα) της Βελγικής Αεροπορίας.

Ολλανδικό F-16AM της 313 Μοίρας.

FAP αναγκάστηκε να παραδώσει την «εντολή» για τη διοργάνωση στο 338 Skavdron και σύντομα η συνάντηση... «πήγε πάγο» με το αρμόζον όνομα Arctic Tiger. Η ιστορία όμως είχε και συνέχεια. Η βόρεια Νορβηγία είναι πολύ μακριά για τον σκληρά δοκιμαζόμενο από την οικονομική κρίση νότο και έτσι Ισπανία, Ελλάδα και Ιταλία περιορίστηκαν να στείλουν παρατηρητές για να αποφύγουν το μεγάλο κόστος αποστολής αεροπλάνων. Αντίθετα, η άλλη ευημερούσα στην Ευρώπη (ή έμε τώρα) δύναμη, η Τουρκία, είχε πληθωρική παρουσία, όπως άηλωσε και όλα τα τελευταία χρόνια σε NTM. Από την άλλη πλευρά, ο υπόλοιπος ευρωπαϊκός βορράς, παρά την κρίση, δεν είχε ιδιαίτερο πρόβλημα να βρεθεί στο Orland και κάπως έτσι το NTM έγινε υπόθεση των Βορείων. Η κατάσταση μάλιστα αυτή θα συνεχιστεί και το 2013, χρονιά που παλαιότερα αναφερόταν σαν η σειρά της 335 Μοίρας να αναλάβει τη διοργάνωση. Η υποχρέωση μάλιστα αυτή είχε μεταφερθεί από τα μέσα της δεκαετίας του 2000, όταν η ελληνική Μοίρα βρισκόταν υπό αναδιοργάνωση και υπό παραλαβή των F-16 Block 52M. Μάλιστα, λόγω της κατάστασης αυτής η απουσία της 335M από τις διοργανώσεις είχε βάλει την ελληνική συμμετοχή στο NTM υπό ειδικό καθεστώς. Τα νέα Fighting Falcon ήλθαν και αξιοποιήθηκαν ταχύτατα από το ιπτάμενο

και τεχνικό προσωπικό της Μοίρας, αλλά την κατάσταση πρόλαβε η κρίση. Έτσι και το 2013 η διοργανώτρια χώρα θα είναι και πάλι η Νορβηγία, με την 338 Μοίρα σαν οικοδέσποινα. Οι Νορβηγοί υπόσχονται ότι στη νέα διοργάνωση ανάμεσα στις 17 και 28 Ιουνίου 2013 θα προσφέρουν πολλαπλά περισσότερα απ'ότι το 2012, όταν 54 αεροπλάνα και 700 στελέχη συνεκπαιδεύτηκαν για δύο εβδομάδες στους νορβηγικούς ουρανούς. Η υπόσχεση είναι ιδιαίτερα «βαριά», καθώς το NTM 2012 ήταν μια διοργάνωση με πολλή πρωτιές. Έτσι, για παράδειγμα, ήταν η πρώτη φορά που η Ευρωπαϊκή Διοίκηση Αερομεταφορών EATC (European Air Transport Command που εδρεύει στο Αϊντχάβεν) παρείχε υπηρεσίες διαθετότητας ένα A310 για τη μεταφορά προσωπικού στη Νορβηγία από τη Γερμανία, το Βέλγιο και τη Γαλλία. Να υπενθυμίσουμε ότι, όπως έχουμε γράψει και άλλη φορά, η EATC είναι το αποτέλεσμα μιας πρωτοβουλίας ανάμε-

Η νορβηγική 338 Skavdron με δύο διαδοχικές διοργανώσεις έκανε την NTM υπόθεση του Βορρά.

«Διακριτικές» τίγρεις τα τσεχικά Gripen της 211 Takt. Letka.

σε σε τέσσερις χώρες (Βέλγιο, Ολλανδία, Γαλλία και Γερμανία) για τη δημιουργία μιας «δεξαμενής» μεταφορικών αεροσκαφών προκειμένου να εξυπηρετούν από κοινού και σε συνεργασία τις ανάγκες τους. Στόχος είναι η σημαντική εξοικονόμηση πόρων έναντι της αντιμετώπισης των αναγκών σε εθνικό επίπεδο κάθε χώρας. Κατά τη διάρκεια των οκτώ εκπαιδευτικών ημερών της άσκησης πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από 500 έξοδοι από τις 11 Μοίρες της κοινότητας Tiger και τις τέσσερις «εξωτερικές» Μοίρες που προσέφεραν υποστήριξη. Τα «πακέτα» COMAO με έως και 40 αεροπλάνα το καθένα, δύο φορές την ημέρα προσέφεραν μια πλούσια εμπειρία στους συμμετέχοντες. Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα ήταν η συμμετοχή των νορβηγικών μονάδων αεράμυνας NASAMS (Norwegian Advanced Surface to Air Missile System) αλλά και γαλλικών Crotale από την Esquadron de Missiles Sol-Air 01/950 που εδρεύει στο Istres. Να υπενθυμίσουμε ότι το NASAMS, ένα πρόγραμμα που αναπτύχθηκε αποκλειστικά από τη Νορβηγία, αξιοποιεί AMRAAM σε ρόλο εδάφους-αέρος και έχει στο μεταξύ εξαχθεί στην Ισπανία, την Ολλανδία, τη Χιλή, τη Φινλανδία και τις ΗΠΑ. Τα σενάρια της άσκησης είναι μάλλον τα στερεότυπα τα τελευταία χρό-

νια, που έχουν αντικαταστήσει την «αντιπαράθεση» των ερυθρών-κυανών παλαιότερων εποχών. Το 2012 ο «εχθρός» ήταν η Tortuga, μια εικονική χώρα-παράδεισος της διεθνούς τρομοκρατίας που αποσταθεροποιεί μια ολόκληρη ήπειρο και δημιουργεί προβλήματα για όλες τις όμορες και όχι μόνο χώρες. Οι δυνάμεις Tiger, εκτελώντας με εντολή του ΟΗΕ, αναλαμβάνουν να εξουδετερώσουν τον κίνδυνο της τρομοκρατίας, αντιμετωπίζοντας όμως παράλληλα και τις εναέριες και χερσαίες δυνάμεις της Tortuga. Πέρα βέβαια από το ότι μερικά από τα μαχητικά που συμμετέχουν στα NTM έχουν παραδοσιακά διάκοσμο τίγρων, η ετήσια άσκηση δεν υπολείπεται σε τίποτε των άλλων πολυεθνικών ασκήσεων. Το αντίθετο μάλιστα. Με δεδομένο ότι οι NTM

«Αρκτικό» Tornado από την AG 51.

συγκεντρώνουν τις περισσότερες Μοίρες της «κοινότητας των Τίγρων», οι διοργανώσεις είναι πάντοτε πολυπληθείς, σε σημείο που να διεκδικούν τα τελευταία χρόνια, και μάλιστα χωρίς άμεσο ανταγωνισμό, τον τίτλο των μεγαλύτερων ασκήσεων του είδους. Επιπλέον οι Μοίρες Tiger είναι καλά εξοπλισμένες, ενώ οι αντίστοιχες χώρες έχουν ήδη την εμπειρία συμμετοχής σε πραγματικές επιχειρήσεις θεάτρων όπως το Ιράκ και το Αφγανιστάν, και την μεταφέρουν στις ασκήσεις NTM. Έτσι, το περιβάλλον συνεκπαίδευσης που υπάρχει είναι από τα καλύτερα που μπορεί κανείς να βρει στους κόλπους του NATO και σε ευρωπαϊκό έδαφος. Δεδομένου μάλιστα του ενδιάμεσου μονάδων εκτός κοινότητας να συμμετάσχουν, τα σενάρια αεράμυνας, προσβολής επίγειων στόχων-κρούσης, εγγύς υποστήριξης, τακτικής αναγνώρισης, καταστολής αεράμυνας, ναυτικής κρούσης και συνδυασμένων επιχειρήσεων είναι πάντοτε διαθέσιμα. Βέβαια ο «πόλεμος κατά της τρομοκρατίας» και η «επιβολή της ειρήνης» είναι πλέον τα κυρίαρχα

σεναριακά θέματα των αποστολών. Στο NTM 2012 μία από τις πιο επιτυχημένες αποστολές COMAO που υλοποιήθηκαν ήταν η προσβολή ενός υποτιθέμενου στρατοπέδου εκπαίδευσης τρομοκρατών, προστατευόμενου από αεροπορικές δυνάμεις της Tortuga, επιχείρηση που έγινε με την ανάπτυξη και ανάκτηση ειδικών δυνάμεων από ελικόπτερα. Η σχεδίαση αποστολών COMAO δεν είναι εύκολη, ειδικά εάν περιλαμβάνει 40 αεροπλάνα διαφορετικών τύπων με ποικίλα χαρακτηριστικά και δυνατότητες που πρέπει να δράσουν κάτω από μια ομπρέλα. Στην περίπτωση της Arctic Tiger ένας άλλος παράγοντας ήταν ο καιρός, που ακόμη και για την περίοδο του τέλους Μαΐου που πραγματοποιήθηκε η άσκηση ήταν απρό-

Αρκτικό πνεύμα και από την ECE 05.330.

βλεπτος και ευμετάβλητος. Η διαδικασία γίνεται ως γνωστόν μέσα από την έκδοση ATM (Air Task Message) όπου αναλύονται όλες οι λεπτομέρειες και τα παρελκόμενα της αποστολής. Στο έργο του συντονισμού των «πακέτων» COMAO ο διοικητής αποστολής (Mission Commander) έχει την υποστήριξη των Air Bosses, στη συγκεκριμένη περίπτωση Νορβηγών πιλότων που γνώριζαν καλά και την περιοχή και τις μεταβολές του καιρού. Έτσι, κάθε πρωί οι τελευταίοι ήταν αυτοί που συμβούλευαν τον Mission Commander για την εκτέλεση ή όχι της διπλής αποστολής (πρωί-απόγευμα) και είχαν μάλιστα τον τελευταίο λόγο στη διαδικασία. Ήδη την ημέρα πριν την εκτέλεση της κάθε αποστολής όλες οι λεπτομέρειες για τα καθήκοντα των συμμετεχόντων είχαν διανεμηθεί, ενώ το βράδυ της παραμονής στη σύσκεψη συντονισμού (Coordination Meeting) που πραγματοποιείται απαντώνται όλες οι απορίες και επιλύονται τα θέματα που έχουν ανακύψει. Διαστάσεις όπως διαδρομές, απαιτήσεις εναέριου

Η τουρκική παρουσία σε NTM είναι πληθωρική τα τελευταία χρόνια, με την THK να επενδύει πολλά χρήματα στην υπόθεση για δημόσιες σχέσεις.

ανεφοδιασμού, περιοχές αναμονής και διαδικασίες για ανασυγκρότηση, οριζόντιοι και κατακόρυφοι διαχωρισμοί των επιμέρους σχηματισμών αποφασίζονται σε αυτήν την τελική σύσκεψη. Έτσι, όχι μόνο ενορχηστρώνεται η δράση συγκεκριμένων σχηματισμών αεροσκαφών σχετικά με την «είσοδο» και «έξοδο» από την περιοχή του στόχου, αλλά προγραμματίζεται ακόμη και η αλληλεγγύη εκκίνησης κινητήρων, τροχοδρόμησης και απογείωσης. Η επιστροφή είναι ακόμη πιο απαιτητική και η σωστή χρονική σειρά ανάκτησης των αεροσκαφών αποδεικνύεται κορυφαία πρόκληση, καθώς διαφορετικά αεροπλάνα έχουν διαφορετικές δυνατοότητες και χρόνους παραμονής στον αέρα. Επιπλέον πρέπει να υπάρχει πάντα πρόβλεψη για απρόοπτα, όπως ματαιώσεις, επιστροφή αεροσκαφών λόγω ανάγκης, αδυναμία υλοποίησης επιμέρους διαδικασιών (όπως εναέριοι ανεφοδιασμοί) ή ματαιώσεις επεισοδίων λόγω εξωτερικών παραγόντων όπως ο καιρός,

Πνεύμα τίγρης και από τη Βασιλική Νορβηγική Αεροπορία.

που συμβαίνουν σχεδόν πάντα. Σε όλα τα παραπάνω θα πρέπει να προστεθούν και οι ειδικές προβλήψεις για τα ελικόπτερα, όταν τα τελευταία περιλαμβάνονται στα σενάρια, καθώς τα ιπτάμενα αυτά μέσα επιχειρούν στους δικούς τους χρόνους, που είναι πολύ πιο αργό από αυτούς των αεροσκαφών, ειδικά των μαχητικών. Έτσι, το έργο των επικεφαλής αποστολών είναι πραγματικά τίτάνιο και φυσικά δεν ολοκληρώνεται με την επιστροφή και ασφαλή προσγείωση. Τότε αρχίζει η δεύτερη και ίσως σημαντικότερη φάση της δημιουργίας της «μεγάλης εικόνας» για την αποστολή στη μαζική απηνμέρωση όλων των συμμετεχόντων, κάθε ένας από τους οποίους θα υλοποιήσει τη δική του επιμέρους απηνμέρωση στη συνέχεια. Έτσι, οι μέρες και οι νύχτες των NTM είναι πραγματικά... μακρές για όσους συμμετέχουν. Τα «μαθήματα» με τις αναφορές «After Action Report» για επιμέρους δράσεις, όπως συνοδεία, κρούση ακριβείας, CAS, CSAR, υποστήριξη ειδικών επιχειρήσεων, προστασία μέσων υψηλής αξίας, κοινοποιούνται στις Αεροπορίες όλης της Συμμαχίας για την υποβοήθηση της εκπαίδευσης και φυσικά χρησιμοποιούνται σαν βάση για την επόμενη NTM. Οι NTM είναι διαφορετικές από τις άλλες NATOϊκές ή πολυεθνικές ασκή-

σεις, καθώς η «κοινότητα των Τίγρων» απονέμει στο τέλος της διαδικασίας και τα αριστεία της διοργάνωσης. Στο NTM 2012 το επίσημο βραβείο «Silver Tiger» για την καλύτερη γενική απόδοση μονάδας στην άσκηση απονεμήθηκε για 8η φορά στην ιστορία στην 31η Smaldeel (Μοίρα) της Βελγικής Αεροπορίας. Επιπλέον, το συνολικό προσωπικό της βελγικής Μοίρας κατέκτησε το ειδικό βραβείο «Tiger Spirit» για το πνεύμα που έχουν επιδείξει στα πλαίσια της κοινότητας, όπου μάλιστα πρεσβύτερος των τεχνικών της κατέχει τον τίτλο 26 συμμετοχών σε Tiger Meet! Η Fliegerstaffel 11 πρώτευσε στην κατηγορία «Best flying Unit», ακολουθούμενη από την 31η βελγική και την 230η βρετανική Μοίρα. Το βραβείο για την καλύτερη «εμφάνιση τίγρης», παρά τις τουρκικές προσπάθειες, απονεμήθηκε στη Μοίρα Τακτικής Αναγνώρισης Aufklärungsgeschwader 51 «Immelmann» της Luftwaffe.

Όπως προαναφέραμε, η Νορβηγία θα φιλοξενήσει και πάλι στο Orland το NTM το 2013, όπου ελπίζουμε ότι οι προσπάθειες που είχαν ξεκινήσει ήδη από πέρυσι για τη μετάβαση της 335M από την ΠΑ με αεροπλάνα θα έλθουν σε αίσιο τέλος, φέρνοντας μερικά από τα ικανότερα μαχητικά της Ευρώπης και τους καλύτερους εκπαιδευμένους πιλότους του Αράξου στον Βορρά της γηραιάς ηπείρου. **ΠΣΟ**

Αριστεία NATO Tiger Meet 2012		
Silver Tiger Trophy	31 Smaldeel	Βέλγιο
Best Flying Unit	Fliegerstaffel 11	Ελβετία
Tiger Games winner	Flying Squadron 1	NATO
Best Skit	230 Squadron	Ηνωμένο Βασίλειο
Καλύτερη σπολή τίγρης	Aufklärungsgeschwader 51	Γερμανία
Καλύτερη εμφάνιση αεροσκάφους-τίγρης	Aufklärungsgeschwader 51	Γερμανία

«Απειλούμενα είδη»

Οι τίγρις δεν είναι απειλούμενα με εξαφάνιση είδη μόνο στον κόσμο της παγκόσμιας πανίδας, αλλά και στην Αεροπορία. Έτσι, τον περασμένο Ιούνιο, σχεδόν αμέσως μετά την επιστροφή των αεροσκαφών της από το NTM 2012, ανακοινώθηκε από το γερμανικό υπουργείο Άμυνας ότι η Jagdbombergeschwader (JaboG) 32 από το Lechfeld με τις δύο Μοίρες της 321 Staffel «Tigers» και 322 Staffel «Monsters» θα διαλυθεί στις 31 Μαρτίου 2013, μόλις δύο μίση μήνες από τη συμμετοχή της στο NTM 2013. Έτσι εξηγούνται και οι επιγραφές «Last seen at Orland», που έφεραν κάποια από τα Tornado ECR στις δεξαμενές τους. Τα τελευταία βέβαια μαζί με την τέχνη της καταστολής αεράμυνας (SEAD) θα ενσωματωθούν στην Aufklärungsgeschwader 51 «Immelmann».

Αντίστοιχη αυλαία τέλους είχε και η γαλλική Tiger Μοίρα EC 1/12 «Cambresis», που διαλύθηκε σε τελετή στην Base Aeriennne 103 στο Cambrai στις 30 Απριλίου 2012.

Η EC 1/12 ήταν η τελευταία από τα τρία αρχικά ιδρυτικά μέλη του NATO Tiger Association, που συμμετείχε ακόμη ενεργά σε NTM, καθώς η 79η Μοίρα της USAF μεταφέρθηκε πίσω στις ΗΠΑ από την Ευρώπη το 1992, ενώ η 74η Μοίρα της RAF διαλύθηκε το 2000. Η Escadron de Chasse 01.012 (EC 1/12) «Cambresis» είχε κατακτήσει το Silver Tiger Trophy το 1992 (Albacete, Ισπανία), το 2001 (Kleine Brogel, Βέλγιο), το 2006 (Albacete, Ισπανία) και το 2009 (Kleine Brogel, Βέλγιο). Ευτυχώς το γαλλικό γενικό επιτελείο, αναγνωρίζοντας τη συμβολή της αλλά και τις αξίες της «Κοινότητας των Τίγρων», έδωσε λύση για τη διατήρηση της παράδοσης. Έτσι, τα «χρώματα» και η σημαία του SPA 162 «Tigres», που συγκροτήθηκε στις 28 Ιανουαρίου 1918 στο Κορσιέ, σαν ένα από τα σμήνη (escadilles) της EC 1/12, μεταφέρθηκαν επίσημα στην EC 1/7 «Provence», που πετά πλέον Rafale B & C στην Base Aeriennne 113 στο Saint-Dizier.

Η συνεργασία με ελικόπτερα ήταν έντονη κατά τη διάρκεια της NTM 2012.

